

ELi-USA ANDMEKAITSERAAAMISTIKU PRIVACY SHIELD JUHEND

Sissejuhatus

Mis on ELi-USA andmekaitseraamistik Privacy Shield ja miks me seda vajame?

Euroopa Liidul (EL) ja Ameerika Ühendriikidel (USA) on tihedad kaubandussidemed. Isikuandmete edastamine on Atlandi-ülese suhte oluline ja vajalik osa, eriti tänapäeva üleilmses digitaalajanduses. Mitmed tehingud hõlmavad isikuandmete, näiteks teie nime, telefoninumbri, sünniaja, koduse ja e-posti aadressi, krediitkaardi numbri, riikliku kindlustuse või töötaja numbri, kasutajanime, soo ja perekonnaseisu või muud liiki selliste andmete kogumist ning kasutamist, mis võimaldavad teid tuvastada. Näiteks võib teie andmeid koguda Ameerika äriühingu filiaal või äripartner ELis ning Ameerika äriühing võtab need andmed vastu ja kasutab neid seejärel USAs.

Sellega on tegu näiteks siis, kui ostate veebis kaupu või teenuseid, kasutate sotsiaalmeediat või andmete pilves hoidmise teenuseid või töötate sellises ELis asuvas äriühingus, kelle personaliandmeid käitleb USAs asuv äriühing (nt emattevõtja). ELi õigusega nõutakse, et kui teie isikuandmeid edastatakse USAsse, on endiselt tagatud nende kõrge kaitsetase.

Siinkohal tulebki tegemist ELi-USA andmekaitseraamistikuga Privacy Shield. Raamistik Privacy Shield võimaldab edastada teie isikuandmeid ELis Ameerika Ühendriikides asuvale äriühingule tingimusel, et sealne äriühing töötleb (nt kasutab, salvestab ja edastab) teie isikuandmeid rangete andmekaitse-eeskirjade ja kaitsemeetmete kohaselt. Teie andmete kaitse tagatakse olenemata sellest, kas olete ELi kodanik või mitte.

Kuidas andmekaitseraamistik toimib?

Isikuandmete ELis USAsse edastamiseks võib tugineda eri vahenditele, näiteks lepingusättele, siduvad ettevõtelseeskirjad ja raamistik Privacy Shield. Kui kasutatakse raamistikku Privacy Shield, peab USA äriühing kõigepealt USA kaubandusministeeriumis selle raamistikuga liituma. Äriühingutele raamistiku Privacy Shield alusel kehtiv kohustus on esitatud raamistiku eraelu puutumatust käsitlevates põhimõtetes. Kaubandusministeerium vastutab raamistiku Privacy Shield juhtimise ja haldamise eest ning selle tagamise eest, et äriühingud täidavad oma kohustusi. Selleks et raamistikuga liituda, peavad äriühingute andmekaitse normid olema kooskõlas raamistiku eraelu puutumatuse põhimõtetega. Nad peavad igal aastal taaskinnitama seda, et nad on raamistiku Privacy Shield liikmed. Kui nad seda ei tee, ei saa nad ELis pärit isikuandmeid selle raamistiku alusel enam vastu võtta ega kasutada.

Kui soovite teada, kas USAs asuv äriühing on raamistiku Privacy Shield liige, saate kontrollida raamistiku Privacy Shield nimekirja kaubandusministeeriumi veebisaidil (<https://www.privacyshield.gov/welcome>). Selles nimekirjas on kõikide raamistikus Privacy Shield osalevate äriühingute andmed, nende kasutatavate isikuandmete liik ja nende pakutavate teenuste liik. Samuti leiab nimekirja äriühingutest, kes enam ei osale raamistikus Privacy Shield. See tähendab, et neil ei ole enam lubatud raamistiku Privacy Shield alusel teie isikuandmeid vastu võtta. Samuti võivad need äriühingud hoida teie isikuandmeid üksnes siis,

kui nad võtavad kaubandusministeeriumi ees kohustuse, et nad kohaldavad endiselt eraelu puutumatuse põhimõtteid.

Raamistikuga Privacy Shield ühinenud äriühingu kohustused ja teie õigused seoses teie isikuandmete kasutamisega

Raamistik Privacy Shield annab teile mitmed õigused ja äriühingud on kohustatud teie isikuandmeid kaitsma kooskõlas eraelu puutumatuse põhimõtetega.

1. Teie õigus saada teavet

Raamistikuga Privacy Shield ühinenud äriühing peab teid teavitama järgmisest:

- mis liiki isikuandmeid ta töötleb;
- teie isikuandmete töötlemise põhjused;
- kas ta kavatseb edastada teie isikuandmeid teisele äriühingule ja mis põhjustel;
- teie õigus nõuda äriühingult juurdepääsu teie isikuandmetele;
- teie õigus otsustada, kas lubate äriühingul kasutada oma isikuandmeid nii-öelda oluliselt erineval viisil või avaldada neid teisele äriühingule (õigus keelduda). Kui andmed on tundlikud (st andmed, mis viitavad näiteks teie etnilisele päritolule või teie tervises seisundile), peab raamistikuga Privacy Shield ühinenud äriühing teavitama teid asjaolust, et ta võib kasutada või avaldada selliseid andmeid üksnes siis, kui te seda lubate (õigus anda nõusolek);
- kuidas võtta äriühinguga ühendust, kui teil on kaebus teie isikuandmete kasutamise kohta;
- ELi või USA sõltumatu vaidluste lahendamise organ, kuhu te saate asja esitada;
- USA valitsusasutus, kes vastutab selle eest, et raamistikust tulenevaid äriühingu kohustusi uuritakse ja need täidetakse;
- võimalus, et äriühing võib olla sunnitud vastama USA avaliku sektori asutuste õiguspärastele taotlustele avaldada teie kohta teavet.

Raamistikuga Privacy Shield ühinenud äriühing peab esitama teile lingi oma eraelu puutumatuse normide juurde, kui tal on avalik veebisait, või lingi, mille kaudu te pääsete neile juurde juhul, kui tal ei ole avalikku veebisaiti. Ta peab esitama teile ka lingi Privacy Shieldi nimekirja juurde kaubandusministeeriumi veebisaidil, nii et te saate kergesti kontrollida äriühingu kuuluvust raamistikku Privacy Shield.

2. Teie andmete erineval eesmärgil kasutamise piirangud Põhimõtteliselt võib raamistikuga Privacy Shield ühinenud äriühing kasutada teie isikuandmeid üksnes eesmärgil, milleks ta teie andmeid esmalt kogus või milleks te olete seejärel loa andnud. Kui ta soovib kasutada teie andmeid erineval eesmärgil, sõltub see sellest, kui palju esialgne eesmärk uuest eesmärgist erineb:

- teie andmete kasutamine eesmärgil, mis ei vasta algsele eesmärgile, ei ole ühelgi juhul lubatud;

- kui uus eesmärk erineb algsest eesmärgist, aga on sellega seotud (st oluliselt erinev), võib raamistikuga Privacy Shield ühinenud äriühing kasutada teie andmeid üksnes siis, kui te ei esita sellele vastuväidet või kui te tundlike andmete korral annate selleks oma nõusoleku;
- kui uus eesmärk erineb algsest, aga on siiski piisavalt lähedane, et seda ei käsitleta oluliselt erinevana, on selline kasutamine lubatav.

Näiteks kui teie tööandja on edastanud teie isikuandmed USAsse töötlemiseks, võib USA äriühingul olla lubatud kasutada neid andmeid, et pakkuda teile kindlustuslepingut või pensioniskeemi, juhul kui te ei ole sellise kasutamise kohta vastuväiteid esitanud. Ent ta ei tohi müüa teie andmeid kolmandast isikust ettevõtjale, et pakkuda teile kaupu või teenuseid, millel ei ole teie töösuhtega seost.

Samuti on teil õigus valida, kas lubada raamistikuga Privacy Shield ühinenud äriühingul edastada teie isikuandmeid teisele äriühingule, mis asub kas USAs või muus ELi-välises riigis. Ehkki teil ei ole sellist valikut, kui teie andmed saadetakse teisele äriühingule (nii-öelda esindajale) töötlemiseks raamistikuga Privacy Shield ühinenud äriühingu nimel ja juhiste alusel, peab raamistikuga Privacy Shield ühinenud äriühing allkirjastama esindajaga lepingu, mis kohustab esindajat tagama samad andmekaitsemeetmed, nagu on sätestatud raamistikus Privacy Shield. Raamistikuga Privacy Shield ühinenud äriühingut saab pidada vastutavaks oma esindaja tegevuse eest, kui esindaja ei järgi eeskirju.

3. Andmete minimeerimine ja kohustus hoida teie andmeid üksnes vajaliku aja jooksul

Raamistikuga Privacy Shield ühinenud äriühing võib isikuandmeid vastu võtta ja töödelda üksnes määral, mil need on töötlemise eesmärgil asjakohased, ning peab tagama, et kasutatavad andmed on täpsed, usaldusväärsed, täielikud ja ajakohased. Tal on lubatud kasutada teie isikuandmeid üksnes seni, kuni see on töötlemise eesmärgil vajalik. Ta võib hoida teie andmeid pikema aja jooksul üksnes siis, kui ta vajab neid teatavatel konkreetsetel eesmärkidel: arhiveerimine avaliku huvi eesmärgil, ajakirjandus, kirjandus ning kunst, teadus- ja ajaloouringud või statistiline analüüs. Kui teie andmeid töödeldakse endiselt nendel eesmärkidel, peab äriühing mõistagi järgima eraelu puutumatus põhimõtteid.

4. Kohustus tagada oma andmete turvalisus

Äriühing peab tagama, et teie isikuandmeid hoitaks turvaliselt ning kaitstaks kadumise, väärkasutuse, volitamata juurdepääsu, avaldamise, muutmise või hävimise eest, võttes nõuetekohaselt arvesse andmete laadi ja töötlemisega kaasnevaid riske.

5. Kohustus kaitsta teie andmeid, kui need edastatakse teisele äriühingule

Nagu eespool (punktis 2) märgitud, võib teatavatel tingimustel ja võttes arvesse eesmärki, milleks ta teie isikuandmed sai, raamistikuga Privacy Shield ühinenud äriühing edastada neid teisele äriühingule. See võib juhtuda näiteks siis, kui äriühing jagab teie andmeid (äriühinguga, kes ise otsustab, kuidas andmeid kasutada, nii-öelda vastutav töötleja), ilma et te oleksite sellele vastuväite esitanud, või sõlmib (all)töötlejaga (nii-öelda esindaja)

teenuslepingu. Olenemata sellest, kas äriühing, kes saab andmeid, asub USA-s või väljaspool, peab ta tagama teie isikuandmete sama kaitsetaseme, nagu on garanteeritud raamistikuga Privacy Shield alusel. See nõuab raamistikuga Privacy Shield ühinenud äriühingu ja kolmanda isiku vahel lepingut, milles sätestatakse tingimused, mille alusel kolmas isik võib teie isikuandmeid kasutada, ning tema kohustused kaitsta teie isikuandmeid. Selle lepinguga tuleb nõuda, et kolmas isik teavitaks raamistikuga Privacy Shield ühinenud äriühingut olukordadest, milles ta ei saa oma kohustusi enam täita; sel juhul peab ta andmete kasutamise peatama. Rangemaid eeskirju kohaldatakse, kui kolmas isik tegutseb raamistikuga Privacy Shield ühinenud äriühingu nimel esindajana. Sel juhul võib raamistikuga Privacy Shield ühinenud äriühingut pidada vastutavaks esindaja tegevuse eest, kes ei järgi kohustust teie isikuandmeid kaitsta.

6. Teie õigus oma andmetele juurde pääseda ja neid parandada

Teil on õigus nõuda raamistikuga Privacy Shield ühinenud äriühingul anda teile juurdepääs teie isikuandmetele. See tähendab, et teil on õigus lasta endale edastada oma andmed, aga saada ka teavet eesmärgi kohta, milleks andmeid töödeldakse, asjaomaste isikuandmete kategooriate kohta ning vastuvõtjate kohta, kellele andmeid avaldatakse. Te võite seejärel taotleda, et äriühing parandaks või muudaks andmeid või kustutaks need, kui need ei ole täpsed, ajakohased või neid on töödeldud raamistikuga Privacy Shield eeskirju rikkudes. Äriühing peab ka kinnitama, kas ta hoiab või töötleb teie isikuandmeid või mitte.

Te ei ole tavaliselt kohustatud põhjendama, miks te sooviksite juurdepääsu oma isikuandmetele, samas võib äriühing paluda teil seda teha, kui teie taotlus on liiga laiaulatuslik või ebamäärane. Äriühing peab vastama teie juurdepääsutaotlusele mõistliku aja jooksul. Äriühingul võib mõnikord olla võimalik teie juurdepääsuõigusi piirata, aga üksnes konkreetsetes olukordades, näiteks juhul, kui juurdepääsu võimaldamine vähendaks konfidentsiaalsust, rikuks kutsesaladust või läheks vastuollu õiguslike kohustustega.

Juurdepääsuõigus võib olla eriti kasulik, kui teie isikuandmeid kasutatakse sellise otsuse tegemiseks, mis võib teid märkimisväärselt mõjutada. Sellistes olukordades, kus see tavaliselt asjakohaseks muutub (nt positiivne või negatiivne otsus töökoha, laenu jne kohta), sätestatakse USA õiguses lisaõigused, mis võimaldavad teil paremini mõista, millisel määral on teie andmeid arvesse võetud.

7. Teie õigus esitada kaebus ja saada õiguskaitset

Kui äriühing ei järgi raamistikuga Privacy Shield eeskirju ja rikub oma kohustust kaitsta teie isikuandmeid, on teil õigus esitada kaebus ja saada tasuta õiguskaitset. Raamistikuga Privacy Shield ühinenud äriühingud on kohustatud tagama sõltumatu kaebuste käsitlemise mehhanismi, et uurida lahendamata kaebusi. Näiteks võivad nad valida alternatiivse vaidluste lahendamise või tugineda riikliku andmekaitseasutuse järelevalvele.

Seega on teil kui üksikisikul mitmeid võimalusi esitada kaebus, nimelt järgmistele asutustele:

1. ELi-USA andmekaitseraamistikuga Privacy Shield ühinenud äriühingule endale;
2. sõltumatule kaebuste käsitlemise mehhanismile (alternatiivne vaidluste lahendamine või

andmekaitseasutus);

3. USA kaubandusministeeriumile, üksnes andmekaitseasutuse kaudu;

4. USA föderaalsetele kaubanduskomisjonile (või USA transpordiministeeriumile, kui kaebus on seotud lennufirma või piletimüüjaga);

5. Privacy Shieldi paneelile, üksnes juhul, kui teatavad muud õiguskaitsevõimalused ei ole tulemuslikud olnud.

- **Alternatiivse vaidluste lahendamise organ**

Alternatiivse vaidluste lahendamise organ on eraõiguslik organ, kes käsitleb äriühingute vastu esitatud kaebusi. Otsustades kasutada alternatiivset vaidluste lahendamist, peab raamistikuga Privacy Shield ühinenud äriühing otsustama, kas kasutada alternatiivset vaidluste lahendamist ELis või USAs. Menetlus, mille kohaselt alternatiivse vaidluste lahendamise organ käsitleb teie kaebusi, sõltub asjaomasest organist, kes on valitud.

- **Riiklik andmekaitseasutus**

Andmekaitseasutus on olemas igas ELi liikmesriigis ning ta vastutab andmekaitse-eeskirjade kaitsmise ja jõustamise eest riigi tasandil.

- **Privacy Shieldi paneel**

Privacy Shieldi paneel on vahekohtumehhanism, kuhu kuulub kolm erapooletut vahekohtunikku, mis tähendab, et ta lahendab vaidlusi kohtuväliselt. Samas on tema otsused USA kohtutes siduvad ja jõustatavad. Üksnes teie saate algatada Privacy Shieldi paneeli kaudu vahekohtumenetluse teatavatel tingimustel (eelkõige teatavate muude õiguskaitsevõimaluste eelneva ammendumise korral). Raamistikuga Privacy Shield ühinenud äriühingul ei ole sama õigust, sest vahekohtumenetlus on mõeldud üksnes teie kaitsmiseks.

8. Õiguskaitse USA avaliku sektori asutuste juurdepääsu korral

Teie isikuandmete kaitset võivad mõjutada ka USA avaliku sektori asutused, kui nad teie andmetele juurde pääsevad. Raamistik Privacy Shield tagab, et see toimuks üksnes avaliku huvi eesmärgi, näiteks riikliku julgeoleku või õiguskaitse saavutamise jaoks vajalikul määral. Samal ajal kui USA kehtiva õigusega tagatakse teile õiguskaitse valdkonnas kaitse ja õiguskaitsevahendid, luuakse raamistikuga Privacy Shield esimest korda erivahend, et käsitleda riiklike julgeolekuasutuste juurdepääsu; see on nii-öelda ombudsmani mehhanism (vt osa C).

B) Kuidas saan esitada kaebuse raamistikuga Privacy Shield ühinenud äriühingu vastu?

Raamistik Privacy Shield pakub teile mitmeid viise, kuidas esitada kaebus äriühingu vastu näiteks juhul, kui ta ei kasuta teie arvates teie isikuandmeid õigesti või ei järgi eeskirju.

Teil on õigus valida enda jaoks mugavaim ja teie kaebusega kõige paremini sobiv õiguskaitsemehhanism.

Kaebuse saab esitada järgmisel viisil:

1. **ELi-USA andmekaitseraamistikuga Privacy Shield ühinenud äriühing.** Äriühing peab teile alati esitama nende isikute andmed, kellega saab päringute või kaebuste puhul otse ühendust võtta. Äriühing peab teile vastama 45 päeva jooksul alates teie kaebuse kättesaamisest. Vastuses tuleb ära märkida, kas kaebus oli põhjendatud, ja kui oli, siis milliseid heastamisvahendeid äriühing kasutab. Äriühing on kohustatud iga kaebuse läbi vaatama, mille ta saab, välja arvatud juhul, kui see on selgelt alusetu.

2. **Sõltumatu alternatiivse vaidluste lahendamise organ** juhul, kui raamistikuga Privacy Shield ühinenud äriühing on valinud oma sõltumatuks kaebuste käsitlemise mehhanismiks alternatiivse vaidluste lahendamise. Äriühingu veebisaidil tuleb esitada teile teave alternatiivse vaidluste lahendamise organi kohta ja link selle organi veebisaidile, mis peaks andma teile teavet organi pakutavate teenuste ning tema kohaldatava menetluse üksikasjade kohta. Need organid peavad olema valmis kehtestama tõhusaid õiguskaitsevahendeid ja sanktsioone tagamaks, et raamistikuga Privacy Shield ühinenud äriühing täidab oma kohustust kaitsta teie isikuandmeid. Te saate seda mehhanismi kasutada tasuta.

3. **Riiklik andmekaitseasutus.** Raamistikuga Privacy Shield ühinenud äriühing võib põhimõtteliselt valida ELi andmekaitseasutuse, kes tegutseks tema sõltumatu kaebuste käsitlemise mehhanismina. Ent kui äriühing käsitleb töötajate (personali) andmeid, on andmekaitseasutuse järelevalve kohustuslik. See tähendab, et teie kui töötaja saate alati pöörduda oma kohaliku andmekaitseasutuse poole, kui teil on kaebusi töösuhtega seotud andmete kohta, mida edastatakse raamistikuga Privacy Shield ühinenud äriühingule. Isegi kui andmekaitseasutusel ei ole asjaomase raamistikuga Privacy Shield ühinenud äriühingu suhtes järelevalvevolitusi, on teil alati võimalus pöörduda oma andmekaitseasutuse poole, kes saab seejärel edastada teie kaebuse ühele vastutavatest USA ametiasutustest (vt allpool).

Andmekaitseasutused annavad äriühingule nõu võimalikult kiiresti, ent vähemalt 60 päeva jooksul alates kaebuse kättesaamisest. Teid teavitatakse nendest nõuannetest, mis tehakse võimalikult suurel määral avalikuks. Äriühing peab seejärel 25 päeva jooksul nõuannet järgima; vastasel korral võib andmekaitseasutus edastada juhtumi USA föderaalsetele kaubanduskomisjonile võimalikeks täitemeetmeteks. Ta võib teavitada ka kaubandusministeeriumi sellest, et äriühing keeldub andmekaitseasutuse nõuandeid järgimast, mis võib kaasa tuua äriühingu kustutamise Privacy Shieldi nimekirjast, kui äriühing jätkuvalt ei nõuandeid ei järgi.

Kui teie kaebusest nähtub, et teie isikuandmete edastamine raamistikuga Privacy Shield ühinenud äriühingule rikub ELi andmekaitseõigust, võib andmekaitseasutus võtta meetmeid ka andmeid saatva ELi äriühingu vastu ning nõuda vajaduse korral andmete edastamise peatamist. See hõlmab juhtumeid, mille puhul ELi äriühingul on põhjust arvata, et raamistikuga Privacy Shield ühinenud äriühing ei järgi eraelu puutumatus põhimõtteid.

4. **Kaubandusministeerium.** Isegi kui andmekaitseasutusel ei ole selle raamistikuga Privacy Shield ühinenud äriühingu suhtes järelevalvevolitusi, mille vastu te kaebuse esitate, võib ta siiski edastada teie kaebuse USA kaubandusministeeriumile. Seda tehakse äsja loodud

spetsiaalse kontaktpunkti kaudu, mis vastutab andmekaitseasutustega otse koostöö tegemise eest. Ta vaatab teie kaebuse läbi ja saadab teie andmekaitseasutusele 90 päeva jooksul vastuse. Kaubandusministeerium võib edastada kaebusi ka föderaalsetele kaubanduskomisjonile (või transpordiministeeriumile).

4. Föderaalne kaubanduskomisjon. Võite esitada oma kaebuse otse USA föderaalsetele kaubanduskomisjonile sama kaebuste esitamise süsteemi kaudu, mida kasutavad USA kodanikud: www.ftc.gov/complaint. Föderaalne kaubanduskomisjon vaatab läbi ka kaebusi, mida ta saab USA kaubandusministeeriumilt, ELi andmekaitseasutustelt ja alternatiivse vaidluste lahendamise organitelt. Sarnaselt kaubandusministeeriumiga on föderaalne kaubanduskomisjon loonud spetsiaalse kontaktpunkti koostöö tegemiseks ELi andmekaitseasutustega, et hõlbustada esildiste esitamist ja suurendada koostööd individuaalsete kaebuste lahendamiseks.

5. Privacy Shieldi paneel (vahekohus). Kui teie kaebus on endiselt täielikult või osaliselt lahendamata pärast seda, kui olete kasutanud muid õiguskaitsemehhanisme või ei ole te rahul sellega, kuidas teie kaebust käsitleti, on teil õigus taotleda õiguskaitset veel ühe võimaluse kaudu: siduv vahekohtumenetlus.

Kes saab algatada vahekohtumenetluse?

Oluline on teada, et üksnes teie kui üksikisik saate algatada raamistikuga Privacy Shield ühinenud äriühingu vastu asja siduva ja jõustatava vahekohtumenetluse kaudu.

Millal saab vahekohtumenetluse algatada?

Raamistikuga Privacy Shield ühinenud äriühing on kohustatud esitama vahekohtusse nõuded, kui te seda õigust kasutate. Samas võite seda teha alles siis, kui olete muud õiguskaitsevõimalused ära kasutanud, näiteks äriühingu, alternatiivse vaidluste lahendamise organi või kaubandusministeeriumi poole juba pöördunud. On ka olukordi, kus te ei või Privacy Shieldi paneeli kasutada, nimelt kui teie kaebust on juba varem vahekohtumenetluses käsitletud; kohus on juba teinud teie kaebuse kohta otsuse ja te olite selle kohtumenetluse osaline; pooled on kaebuse juba lahendanud; või andmekaitseasutus suudab teie nõude koos äriühinguga otse lahendada. Samas võib föderaalset kaubanduskomisjoni uurimine toimuda paralleelselt vahekohtumenetlusega.

Kuidas saan vahekohtumenetluse algatada?

Kui soovite algatada vahekohtumenetluse, peate kõigepealt äriühingut oma vastavast kavatsusest ametlikult teavitama. Teie teade peab sisaldama kokkuvõtet sammudest, mida olete oma kaebuse lahendamiseks juba astunud, ja väidetava rikkumise kirjeldust. Te võite esitada ka oma kaebusega seotud täiendavaid dokumente või õigusakte.

Kus vahekohtumenetlus toimub? Missugused on eelised?

Vahekohtumenetlus toimub USAs, sest äriühing, kelle vastu te kaebuse esitate, asub USAs. Samas on mitu nii-öelda tarbijasõbralikku asjaolu, millest on teile palju kasu:

- õigus paluda oma andmekaitseasutustel abi oma nõude koostamisel;
- võimalus osaleda menetluses telefoni või videokõne teel, seega ei ole vaja USAs füüsiliselt kohal viibida;
- võimalus saada tasuta suulise ja kirjaliku tõlke teenust inglise keelest teise keelde;
- vahekohtukulud (välja arvatud advokaaditasud) tasaarveldatakse fondist, mille kaubandusministeerium on spetsiaalselt loonud ja mida rahastatakse raamistikuga Privacy Shield ühinenud äriühingute iga-aastastest sissemaksetest.

Kui kaua vahekohtumenetlus aega võtab?

Vahekohtumenetlus lõpetatakse 90 päeva jooksul alates päevast, mil saatsite äriühingule oma teate.

Millised õiguskaitsevahendid on kättesaadavad?

Kui Privacy Shieldi paneel leiab tõendeid eraelu puutumatus põhimõtete rikkumise kohta, võib ta kehtestada kaitsemeetmed, näiteks juurdepääs teie isikuandmetele, nende parandamine, kustutamine või tagastamine.

Isegi kui Privacy Shieldi paneel ei saa teile rahalise kahju hüvitamist määrata, on teil võimalus taotleda seda kohtus. Kui te ei ole rahul vahekohtumenetluse tulemusega, võite selle USA õiguse alusel föderaalset vahekohtu seaduse (Federal Arbitration Act) järgi vaidlustada.

C) Ombudsmani mehhanism: kuidas esitada kaebus USA avaliku sektori asutuse vastu

Raamistikuga Privacy Shield luuakse uus sõltumatu õiguskaitsemehhanism riikliku julgeoleku valdkonnas: ombudsmani mehhanism.

Mis on ombudsmani mehhanism?

Raamistiku Privacy Shield ombudsman on USA välisministeeriumi vanemametnik, kes on USA luureasutustest sõltumatu. Ombudsmani abistab mitu töötajat ning ta tagab, et kaebusi uuritaks nõuetekohaselt ja käsitletaks õigel ajal ning et te saaksite kinnituse, et on järgitud asjakohaseid USA seadusi, või kui seadusi on rikutud, siis on võetud õiguskaitsemeetmeid.

Oma kohustuste täitmisel ning saadud kaebuste suhtes järelemeetmeid võttes teeb ombudsman tihedat koostööd teiste sõltumatute järelevalve- ja uurimisorganitega ning hangib neilt kogu teabe, mis on vajalik tema vastuse jaoks, kui see käsitleb jälgimise kooskõla USA seadustega. Need organid vastutavad mitmesuguste USA uurimisasutuste järelevalve eest.

Kas ombudsmani mehhanism hõlmab üksnes kaebusi, mis on seotud isikuandmete edastamisega ELi-USA andmekaitseraamistikuga Privacy Shield ühinenud äriühingutele?

Ei. See mehhanism ei ole raamistiku Privacy Shield põhine. See hõlmab kõiki kaebusi, mis on seotud kõikide isikuandmetega ja igat liiki ärieesmärkidel andmete edastamisega ELi USAs asuvatele äriühingutele, sealhulgas andmete, mida edastatakse alternatiivsete

edastamisvahendite alusel, näiteks standardsed lepingulised sätted või siduvad ettevõtluseeskirjad.

Kuidas esitada kaebus ombudsmanile?

Kõigepealt peaksite esitama kirjalikult taotluse oma liikmesriigis asuvale järelevalveasutusele, mis vastutab riiklike julgeolekuteenuste ja/või teie riikliku andmekaitseasutuse järelevalve eest. See tähendab, et te saate pöörduda ametiasutuse poole, mis aitab teid teie oma keeles.

Teie kirjalik taotlus peaks sisaldama järgmist teavet: teie taotluse aluse kirjeldus, mis liiki vastust või õiguskaitset te taotlete, millised USA valitsusasutused on teie arvates järelevalvesse kaasatud ning teavet muude meetmete kohta, mida olete oma taotluse esitamiseks võib-olla juba võtnud, samuti vastuseid, mille te võite juba olla saanud. Teie taotluses ei pea olema näidatud, et USA luureasutused on tegelikult teie andmetele juba juurde pääsenud.

Teie taotlust kontrollitakse enne ombudsmanile esitamist, et teha kindlaks teie isik, et te tegutsete üksnes enda nimel ja mitte mõne valitsuse või valitsustevahelise organisatsiooni nimel, et teie taotlus sisaldab kogu asjakohast teavet, et see on seotud USA-le edastatud isikuandmetega ning et teie taotlus ei ole põhjendamatu, kiuslik ega pahauskselt esitatud, st et see kajastab tegelikku probleemi.

Mis juhtub, kui minu taotlus saadetakse ombudsmanile?

Ombudsman töötleb teie taotlust ja kui tal on küsimusi või ta vajab rohkem teavet, võtab ta ühendust taotluse edastanud organiga.

Kui ombudsman on teinud kindlaks, et teie taotlus on täielik, edastab ta selle asjakohastele USA organitele. Kui taotlus on seotud sellega, kas jälgimine on USA seadustega kooskõlas, on ta valmis tegema koostööd ühega sõltumatutest uurimisvolitustega järelevalveorganitest. Ombudsman peab saama vajaliku teabe, et olla valmis vastust koostama. Ta kinnitab, et teie taotlust on nõuetekohaselt uuritud ja et on järgitud USA õigust või kui ei ole, siis seda, et USA õiguse rikkumine on kõrvaldatud. Vastusesse ei märgita, kas te olete olnud USA riiklike julgeolekualituste järelevalve objekt.

Teabepäringud

Te võite taotleda juurdepääsu USA valitsuse hoitavatele andmetele teabevabaduse seaduse (Freedom of Information Act) alusel. Rohkem teavet selle kohta, kuidas selline päring esitada, leiab aadressidelt www.FOIA.gov ja <http://www.justice.gov/oip/foia-resources>. Iga ministeeriumi avalikul veebisaidil on esitatud teavet selle kohta, kuidas esitada taotlus dokumentidele juurdepääsuks.

Samas ei ole võimalik saada juurdepääsu salastatud riikliku julgeoleku teabele, kolmandate isikute isikuandmetele ega uurimistoimingutega seotud teabele. Neid piiranguid kohaldatakse võrdselt nii ameeriklaste kui ka nende suhtes, kes ei ole ameeriklased.

Teabevabaduse seaduse kohaselt esitatud taotluste kohta tekkinud vaidlused saab esitada USAs halduskohtusse ja seejärel föderaalkohtusse. Kohus saab seejärel otsustada, kas teie taotletud andmete avaldamata jätmine on olnud nõuetekohane, ja kohustada valitsust andma juurdepääsu nendele dokumentidele. Kohtud saavad välja mõista advokaaditasusid, aga rahalisi nõudeid ei hüvitata.

Selles juhendis kirjeldatud kaebuste erimenetlused ei asenda teie õigust küsida riiklikelt andmekaitseasutustelt suuniseid ja abi oma seaduslike õiguste teostamise kohta.